บทบาทพนักงานอัยการในการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา : ศึกษากรณีการกลั่นกรองการออกหมายจับ

นพสรรค์ ธูปแก้ว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2567

บทคัดย่อ

ชื่อสารนิพนธ์ บทบาทพนักงานอัยการในการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา :

ศึกษากรณีการกลั่นกรองการออกหมายจับ

ชื่อผู้เขียน นายนพสรรค์ ธูปแก้ว **ชื่อปริญญา** นิติศาตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2567

วัตถุประสงค์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของ ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรฐานสากลและรัฐธรรมนูญ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การดำเนินคดีอาญาชั้นก่อนฟ้อง พัฒนาการของการกลั่นกรองการออกหมายจับ มาตรฐานการพิสูจน์ พยานหลักฐาน การกลั่นกรองก่อนการออกหมายจับและภายหลังออกหมายจับ ทั้งในประเทศที่ใช้ ระบบกฎหมายชีวิลลอว์และระบบคอมมอนลอว์ รวมถึงผลกระทบจากการแยกอำนาจสอบสวน และฟ้องร้องออกจากกันเกี่ยวกับการร้องขอให้ศาลออกหมายจับ และผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้ กฎหมายโดยศาลเกี่ยวกับการกลั่นกรองการออกหมายจับ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของ ผู้ถูกกล่าวหา

ผลการศึกษาพบว่า การแยกอำนาจสอบสวนและฟ้องร้องออกจากกันเป็นผลให้การร้องขอ ออกหมายจับโดยเจ้าพนักงานตำรวจมิได้ถูกกลั่นกรองจากพนักงานอัยการก่อน และไม่มีการรวบรวม พยานหลักฐานอย่างเพียงพอก่อนร้องขอออกหมายจับ รวมถึงการเอาตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจรัฐ มักกระทำไปเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจและศาล โดยมิได้พิจารณา ถึงเหตุที่จะออกหมายจับอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพียงพอ ดังนั้น การกลั่นกรองการออกหมายจับ ของ ประเทศไทยในปัจจุบันยังมีปัญหาและข้อบกพร่องบางประการ ไม่อาจเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพ ของผู้ถูกกล่าวหาได้เพียงพอ

้สารนิพนธ์ฉบับนี้ จึงเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการกลั่นกรองการออกหมายจับ ในประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น โดยการเสนอให้ก่อนพนักงานสอบสวนไปร้องขอนุมัติหมายจับจากศาล ต้องได้รับความเห็นชอบจากพนักงานอัยการก่อน เพื่อให้พนักงานอัยการได้มีโอกาสตรวจสอบกลั่นกรอง พยานหลักฐานอีกชั้นหนึ่งก่อน รวมถึงตรวจสอบถึงความจำเป็นในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ ป้องกันมิให้เกิดการจับกุมมาก่อนแล้วสอบสวนในภายหลัง อันเป็นการตรวจสอบถ่วงดุลกันระหว่าง พนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนได้อย่างเหมาะสม ทำให้ประสิทธิภาพในการกลั่นกรองการออก หมายจับในประเทศไทยดียิ่งขึ้น และเสนอแนะให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องเข้มงวดกวดขัน

ให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยการกำหนดให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ต้องรายงานสถานะของหมายจับภายหลังออกหมายแล้ว ในขณะเดียวกันศาลก็ต้องนำสถิติข้อมูล การปฏิบัติตามหมายจับมาประกอบการใช้ดุลพินิจในการออกหมายจับในครั้งต่อไปอย่างละเอียดรอบคอบ พร้อมกันนั้น ควรเพิ่มบทบาทพนักงานอัยการได้มีโอกาสในการตรวจสอบสถานะของหมายจับภายหลัง ออกหมายจับ เพื่อป้องกันมิให้หมายจับที่ออกไปแล้วคงค้างอยู่ในสารบบคดีจนกระทั่งคดีขาดอายุความ และเป็นการป้องกันมิให้พยานหลักฐานสูญหายเสื่อมสลายไปตามกาลเวลาจนไม่อาจพิสูจน์ความผิดหรือ ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาได้

Abstract

Title of Independent StudyThe Role of the Public Prosecutor in Protecting the

Rights of the Accused: A Study of Screening Arrest

Warrants

Author Mr. Nopson Thupkeaw

Degree Master of Laws

Year 2024

The purpose of this independent study. To study the concept of protecting the rights and freedoms of the accused according to international standards and the Constitution. Concepts of the criminal justice process. Pre-trial criminal proceedings. Evolution of the screening process for issuing arrest warrants. Standards for proving evidence. Pre-arrest warrant and post-arrest warrant screening. Both in countries that use civil law systems and common law systems. Including the impact of the separation of investigative and prosecution powers on requests for arrest warrants from the court. and the impacts resulting from the enforcement of the law by the court. Regarding the screening of arrest warrants. Which affects the rights and freedoms of the accused.

The study findings that the separation of investigative and prosecution powers as a result, the issuance of summons and requests for arrest warrants by police officers not being screened by the public prosecutor beforehand and there is insufficient evidence collection before requesting an arrest warrant. Including the detention of the accused under the authority of the state. Often done to facilitate the performance of duties by police officers and the court without considering the reasons for issuing an arrest warrant in sufficient detail. Therefore, the screening process for issuing arrest warrants in Thailand currently still have problems and some flaws. It may not be a sufficient guarantee for the rights and freedoms of the accused.

This independent study Therefore, it proposes guidelines for improving the screening process for issuing arrest warrants in Thailand. By proposing that before inquiry official go to the court to request an arrest warrant, they must first receive approval from the public prosecutor. In order to give the prosecutor an opportunity to review and screen the evidence one more time. Including examining the necessity to detain the individual under state authority. Prevent early arrests and subsequent investigations. Which serves an appropriate check and balance between the prosecutor and inquiry official. Improves the efficiency of reviews the issuance of arrest warrants in Thailand. And suggest that the agencies in the justice system should strictly enforce and strictly comply with the law. By requiring the relevant officers to report the status of the arrest warrant after it has been issued. At the same time, the court must carefully consider statistics on the compliance with arrest warrants when using its discretion to issue arrest warrants in the future. At the same time, the role of prosecutors should be increased to allow them to have the opportunity to inspect the status of arrest warrants after they are issued. To prevent previously issued arrest warrants from remaining in the case registry until the statute of limitations has expired. And to prevent evidence from being lost or deteriorated over time, making it impossible to prove the guilt or innocence of the accused.